

КАТЕГОРІАЛЬНО-ТЕРМІНОЛОГІЧНА БАЗА

Викладач: к.філос.н., доц. Ігор Олексійович Кудінов
Кафедра: соціології, 4-й корп. ЗНУ, ауд. 309 (3^й поверх)
E-mail: igorkudinov.pro@znu.edu.ua
Телефон: (095) 601-33-99 (мобільний), 228-75-58 (кафедра)
Facebook: <https://www.facebook.com/igorkudinov.pro>

Освітня програма, рівень вищої освіти		Соціологія; Магістр				
Статус дисципліни		Нормативна				
Кредити ECTS	4	Навч. рік	2020-2021 1 семестр	Рік навчання – 2	Тижні	12
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів ¹		4	Лекційні заняття – 22 год. Практичні заняття – 12 год. Самостійна робота – 86 год.	
Вид контролю	Залік					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=3656			
Консультації:			щочетверга, 12.55-14.15 або за домовленістю чи ел. поштою			

ОПИС КУРСУ

Дисципліна «Категоріально-термінологічна база» має своїй на меті ознайомлення і формування у магістрантів уявлення про методологію, різні принципи, підходи, методи, використовувані в соціальному пізнанні, про структуру пізнання, специфіку соціологічного знання, а також розвиток навичок соціологічного аналізу в перспективі різних концепцій.

Основними завданнями дисципліни є:

- формування уявлень про процеси пізнання і форми вивчення пізнавальної діяльності;
- формування уявлень про понятійно-категоріальний апарат методології пізнання в цілому і соціального пізнання зокрема;
- оволодіння уявленнями про гносеологічні, онтологічні, епистемологічних підстави методології соціального пізнання;
- орієнтування студентів на подальше самостійне вивчення методології соціального пізнання і використання отриманих знань в професійній діяльності.

Мета курсу – надання студентам теоретичних знань та практичних навичок, необхідних для розуміння сутності та аналізу категоріально-термінологічного структури сучасної соціології.

Дисципліна розрахована на один семестр.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В результаті освоєння дисципліни той, що навчається буде:

знати:

- базові методологічні принципи, що лежать в основі соціального наукового пізнання;

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS). Детальна формула розрахунку – в рекомендаціях.

- способи наукового доказу і види пояснення в соціальних науках;
- фундаментальну структуру соціологічної теорії, її основні категорії, підходи і проблеми; і допоміжні ключові поняття, такі як соціальна структура, стратифікація, соціальний інститут, соціальна взаємодія, клас, гендер, ідентичність та ін.;

уміти:

- зробити порівняння і дати методологічну оцінку того або іншого підходу або наукової теорії у своїй області знання;
- самостійно придбавати і використати нові знання і уміння, розширювати і поглиблювати власну наукову компетентність;

володіти:

- навичками критичного соціологічного мислення, заснованого на здатності до наукової рефлексії.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Основи стратегічного прогнозування політичних ситуацій та процесів : Навчальний посібник. — 2-ге видання [Воловик В. І., Лепський М. А., Гугнін Е. А., Кудінов І.О. та ін.]; за заг. ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2015. 464 с.

+ до кожного заняття рекомендуються додаткові джерела (див. Moodle).

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (тах 60 балів):

Поточний контроль передбачає такі **теоретичні завдання**:

- усне опитування і обговорення наукової і професійної літератури в галузі соціології (статті, презентації, тези, монографії);
- короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом.

Поточний контроль передбачає такі **практичні завдання**:

- реферування наукових статей з соціологічної тематики;
- укладання анотацій до власних тез доповідей, статей і магістерських досліджень;
- презентація власних досліджень;
- створення масиву даних за темою магістерського дослідження за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення (MaxQDA, R).

Підсумкові контрольні заходи (тах 40 балів):

Теоретичний підсумковий контроль – 2 тести по 10 балів кожен (проводиться онлайн на платформі Moodle).

Підсумкове практичне завдання (фінальний проєкт) – підготовка і презентація бази даних за темою кваліфікаційної роботи магістра в спеціалізованому програмному забезпеченні (MaxQDA, R).

Вимоги до фінального проєкту: масиви даних мають відповідати програмі емпіричного соціологічного дослідження, презентації мають бути підготовлені в Power Point, до 10 слайдів.

Критерії оцінювання фінального проєкту:

1) завдання виконано у повному обсязі, структура бази даних повністю відповідає програмі емпіричного соціологічного дослідження, наявна повна вибірка, презентація відповідає змісту проєкту, логічно ілюструє його – 20-15 балів;

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2) завдання виконано частково, структура бази даних повністю відповідає програмі емпіричного соціологічного дослідження, наявна частина вибірки, презентація не відображає зміст проєкту в повному обсязі, частково ілюструє його – 14-8 балів;

3) завдання виконано з великою кількістю помилок, структура бази даних не відповідає програмі емпіричного соціологічного дослідження, вибірка відсутня, презентація або не відповідає змісту проєкту, або взагалі відсутня – 0-7 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	Вид теоретичного завдання: опитування	тиждень 2	5%
	Вид практичного завдання: створення структури бази даних	тиждень 3	10%
Змістовий модуль 2	Вид теоретичного завдання: тестування	тиждень 4	5%
	Вид практичного завдання: розробити план літературного огляду першоджерел за темою кваліфікаційної роботи магістра	тиждень 5	10%
Змістовий модуль 3	Вид теоретичного завдання: опитування	тиждень 7	5%
	Вид практичного завдання: прореферувати наукову статтю	тиждень 8	10%
Змістовий модуль 4	Вид теоретичного завдання: тестування за опрацьованими темами кваліфікаційних робіт	тиждень 9	5%
	Вид практичного завдання: написати чернетку підрозділу щодо стану розробки наукової проблеми кваліфікаційної роботи магістра	тиждень 10	10%
Підсумковий контроль (max 40%)			
Підсумкове теоретичне завдання: <i>тести (на Moodle)</i>		тиждень 11	20%
Підсумкове практичне завдання: масив даних емпіричного соціологічного дослідження за темою кваліфікаційної роботи магістра		тиждень 12	20%
Разом			100%

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема змістового модулю	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Семінар 1	Структура бази даних наукового дослідження	За допомогою онлайн-пошуку за ключовими словами на сайтах міжнародних наукових журналів або наукометричних баз SCOPUS чи Web of Science знайти 4-5 статей за тематикою кваліфікаційної роботи магістра. Опитування на парі.	5
Тиждень 2 Семінар 2			
Тиждень 3 Семінар 3		Провести аналіз змісту статей та розробити систему кодів (здати у форматі документу MaxQDA).	10
Змістовий модуль 2			
Тиждень 4 Семінар 4	Літературний огляд	За допомогою онлайн-пошуку за ключовими словами на сайтах міжнародних наукових журналів або наукометричних баз SCOPUS чи Web of Science знайти додаткові 10-15 статей за тематикою кваліфікаційної роботи магістра та помітити текст відповідними кодами. Тестування.	5
Тиждень 5 Семінар 5		Розробити план літературного огляду першоджерел за темою кваліфікаційної роботи магістра (здати у форматі документу MS Word).	10
Змістовий модуль 3			
Тиждень 6 Семінар 6	Реферування першоджерел	Аналіз основних категорій та понять за темою кваліфікаційної роботи магістра. Обговорення-дискусія на парі. Опитування теоретичного матеріалу.	5
Тиждень 7 Семінар 7			
Тиждень 8 Семінар 8		Прореферувати (написати короткий конспект на 0,5 стор. А4 12 pt. 1 інтервал) наукової статті за темою кваліфікаційної роботи магістра (здати у формі документу MS Word).	10
Змістовий модуль 4			
Тиждень 9 Семінар 9	Особливості написання наукових статей. Етика науковця	Тестування за кейсами неетичної поведінки науковців	5
Тиждень 10 Семінар 10		Написати чернетку підрозділу щодо стану розробки наукової проблеми кваліфікаційної роботи магістра	10
Тиждень 11 Семінар 11	Підсумковий контроль (теоретичний і практичний)	Тестування за змістовими модулями. 2 тести на платформі Moodle	20
Тиждень 12 Семінар 12		Фінальний проєкт: масив даних емпіричного соціологічного дослідження за темою кваліфікаційної роботи магістра, його публічна презентація	20
			100

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Книги:

1. Бергер П. Социальное конструирование реальности : Трактат по социологии знания / П. Бергер, Т. Лукман. - М. : Academia-Центр, Медиум, 1995. - 323 с.
2. Бехтерев С. Майнд-менеджмент : Решение бизнес-задач с помощью интеллект-карт / С. Бехтерев; под ред. Г. Архангельского. - М. : Альпина Паблишерз, 2009. - 308 с.
3. Браймен А. Методы социальных исследований. Группы, организации и бизнес / А. Браймен, Э. Белл; пер. с англ. - Х. : Изд-во Гуманитарный центр, 2012. - 776 с.
4. Гидденс Э. Ускользающий мир : как глобализация меняет нашу жизнь / Э. Гидденс; Пер. с англ. - М. : Издательство "Весь Мир", 2004. - 120 с.
5. Гусев Д.А. Краткий курс логики : Искусство правильного мышления / Д.А. Гусев. - М. : Изд-во НЦ ЭНАС, 2003. - 191 с.
6. Кириллов В.И. Упражнения по логике : учеб. пособие / Под ред. В.И. Кириллова. - 6-е изд., перераб. и доп. / В.И. Кириллов, Г.А. Орлов, Н.И. Фокина. - М. : ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. - 184 с.
7. Кохановский В.П. Философия и методология науки : Учебник для высших учебных заведений / В.П. Кохановский. - Ростов н/Д. : Феникс, 1999. - 576 с.
8. О'Коннор Дж. Искусство системного мышления : Необходимые знания о системах и творческом подходе к решению проблем / Дж. О'Коннор, И. Макдермотт. - М. : Альпина Бизнес Букс, 2006. - 256 с.
9. Разумов В.И. Категориально-системная методология в подготовке ученых : Учебное пособие / В.И. Разумов; вст. ст. А.Г. Теслинова. - Омск : Омск. гос. ун-т, 2004. - 277 с.
10. Черниш Н.Й. Соціологія : Підручник за рейтингово-модульною системою навчання / Н.Й. Черниш; 5-те вид., перероб. і доп. - К. : Знання, 2009. - 468 с.

Інформаційні ресурси:

11. Word Expert : професійна робота з текстом [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://wordexpert.ru>.
12. Библиотека социологической литературы [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://socioline.ru/lib>.
13. Електронна бібліотека BookFinder [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ua.bookfi.org>.
14. Организация времени: эффективность, успех, развитие [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.improvement.ru>.
15. Планета Excel [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.planetaexcel.ru>.

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове, оскільки курс зорієнтовано на максимальну практику використання англійської мови. Очікується, що і викладач, і студенти в аудиторії постійно посилуватимуться англійською, не залежно від рівня володіння мовою. Будь ласка, беріть участь у обговоренні, навіть якщо соромитеся чи не впевнені у своїх знаннях!

Завдання мають бути виконані перед заняттями. Пропуски можливі лише з поважної причини. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Накопичення відпрацювань неприпустиме! За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно.

Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9yfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvasik54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>